

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม: เยาวชนคนเก่งอาสาสมัครช่วยเหลือ
นักท่องเที่ยว เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร
- ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
- ขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพหลักสูตร

สรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร

ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 132 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง
จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 74.24 อายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 43.94
อาชีพรับราชการ/ครู จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 69.70

ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระ องค์ความรู้ แนวทางการจัดอบรม

ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ แนวทางการจัดอบรมในภาพรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความ
จำเป็นด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ แนวทางการจัดอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน โดยด้าน
เนื้อหาสาระองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเป็น อันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ด้านแนวทาง การจัดอบรม
ตามลำดับ

1) ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้

ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า โดยอาสาสมัครควร
มีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เพื่อช่วยเหลือ
นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับ
สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและ การช่วยกันอนุรักษ์ เช่น ไม้ทิ้งขยะ สิ่งปฏิภูล และควรเน้นให้
อาสาสมัครรู้คุณค่าของสินค้าชุมชน เช่น OTOP, อาหาร, สินค้า เป็นต้น เพื่อการแนะนำนักท่องเที่ยวที่
ถูกต้อง เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนควรมีรายวิชาการสื่อสารการโน้มน้าวใจเพื่อให้การช่วยเหลือ เช่น
นักท่องเที่ยวอาจคิดฆ่าตัวตาย เป็นต้น อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย

2) ความจำเป็นด้านแนวทางการจัดอบรม

ความจำเป็นด้านแนวทางการจัดอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า โดยควรมีการฝึกปฏิบัติการ ในสถานที่จริงทั้งแหล่งโบราณสถานและที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ควรใช้วิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านมาช่วยในการอบรม เช่น การพยาบาล การแนะนำสินค้า การแนะนำสถานที่ การแนะนำข้อมูล และควรมีการจัดการอบรมที่เน้นการหนักในการฝึกปฏิบัติการพูดเพื่อให้ข้อมูลและการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนควรมีการจัดอบรมในช่วงวันเสาร์และอาทิตย์อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับสุดท้าย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

การพัฒนาหลักสูตรมาตรฐานฝึกอบรมอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เริ่มจากการกำหนดหลักการหลักสูตร จุดมุ่งหมายหลักสูตร จากนั้นนำจุดมุ่งหมายหลักสูตรมากำหนดความสามารถของผู้อบรมที่ต้องการแล้วนำความสามารถของผู้อบรมที่ต้องการมากำหนดภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจากภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการนี้ได้นำไปสู่การกำหนดรายวิชาต่างๆที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนและกำหนดสิ่งขบปรายวิชาต่างๆในหลักสูตร สุดท้ายจึงนำรายวิชาต่างๆที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนมาจัดกลุ่มตามลักษณะโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งได้ผลดังนี้

1) ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรม : เยวชนคนเก่งอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

2) หลักการหลักสูตร

การท่องเที่ยวถือว่ามีสำคัญและสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างสูง โดยเห็นได้ว่าในแต่ละปีนั้นรายได้จากการท่องเที่ยวจัดอยู่ในระดับต้น ๆ ของประเทศ ด้วยเหตุผลที่ว่า ประเทศไทยนั้นมีแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มากมาย ต่างวัฒนธรรม ต่างเอกลักษณ์ ทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถท่องเที่ยวได้ครบทุกบรรยากาศ อาทิเช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

ด้วยความเจริญทางด้าน การท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยมากขึ้น จึงทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบโดยตรงและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จึงต้องมีภาระที่สำคัญต่อการสร้างความเข้าใจ ความสุข ความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่ประเทศไทยให้ได้รับความพึงพอใจอย่างสูงสุด

ตลอดจนในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economics Community) ดังนั้นการเดินทางไปมาระหว่างประชาชนในภูมิภาคอาเซียนจึงเปรียบเสมือนการเดินทางที่ไร้พรมแดนและสามารถเดินทางได้อย่างเสรีที่จะมาทำการค้า ประกอบธุรกิจตลอดจนการเดินทางเพื่อมาท่องเที่ยว ดังนั้นด้วยประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์การเดินทางระหว่างประเทศโดยผ่านประเทศไทยจึงกลายเป็นจุดสำคัญแห่งการสร้างรายได้

เข้าสู่ประเทศ หน่วยงานต่างๆในส่วนราชการจึงต้องดำเนินการและเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นับตั้งแต่หน่วยงานระดับใหญ่ของประเทศ เช่น กระทรวง กรม กอง หน่วยงานต่าง ๆ รวมไปถึงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวและหน่วยงานที่รับผิดชอบในทุกภูมิภาคของประเทศไทย

ในขณะที่เดียวกันเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับผิดชอบ ดูแลและตระหนักถึงภารกิจดังกล่าวและได้ร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ต่าง ๆ ได้อย่างดีเยี่ยมตลอดมา แต่ทั้งนี้การเป็นเจ้าของที่ดินนั้นมิได้จำกัดขอบเขตแต่เพียงผู้ที่อยู่เฉพาะจังหวัดตนเองเท่านั้น แต่อาจหมายรวมถึงคนไทยทุกคนที่พร้อมจะช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้มีความสุขขณะที่พำนักอยู่ในประเทศไทย

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว และมีความเชื่อว่าคนไทยทุก ๆ คน ทั้ง เยาวชน และบุคคลทั่วไป สามารถให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้ จึงได้พัฒนาหลักสูตรมาตรฐานฝึกอบรมอาสาสมัครนักท่องเที่ยวขึ้นเพื่อใช้อบรมและพัฒนาอาสาสมัครเหล่านั้นให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และการเป็นเจ้าบ้านที่ดี เพื่ออาสาสมัครนักท่องเที่ยวจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อยุทธศาสตร์ต่อไป

โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการผลิตอาสาสมัครนักท่องเที่ยวให้มีคุณสมบัติดังนี้ คือ

- 2.1) มีความรู้ความสามารถในองค์ความรู้ทางด้านการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ทั้งเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ
- 2.2) มีทักษะในการใช้ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิด และตัดสินใจ
- 2.3) มีเจตคติ จิตพิสัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง การมีจิตบริการและสาธารณะ

3) ความสามารถของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ต้องการและการเรียนรู้

จากหลักการหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนำมาสู่การกำหนดความสามารถของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ต้องการซึ่งนำไปสู่การกำหนดภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการอีกต่อหนึ่ง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ก. ความสามารถของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ต้องการ

1. มีความรู้ความสามารถในองค์ความรู้ทางด้านการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทั้งเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติ
2. มีทักษะในการช่วยเหลือและมีทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดและตัดสินใจ
3. มีเจตคติ จิตพิสัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง
4. การมีจิตบริการและสาธารณะ

5. มีทักษะในการประสานงานกับผู้อื่นได้ดีรวมทั้งมีทักษะในการทำงาน
เป็นทีม

6. มีความรู้และความสามารถในการนำเสนอข้อมูลท่องเที่ยวในถิ่นตนเอง

ข. ภาระการเรียนรู้ของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ต้องการ

1. ผู้รับการฝึกอบรมจะได้รับความรู้ทางการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทั้ง
เชิงทฤษฎีและการปฏิบัติประกอบการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนรู้รายวิชาอื่น ๆ

2. ผู้รับการอบรมจะได้รับการฝึกฝนทักษะการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวใน
เชิงปฏิบัติการ

3. ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับการฝึกฝนภาษาอังกฤษทั้งการฟังและพูด เพื่อ
การช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

4. ผู้รับการอบรมจะได้รับการฝึกฝนทักษะการคิดและตัดสินใจในรายวิชา
ต่าง ๆ แบบองค์รวม

5. ผู้รับการฝึกอบรมจะได้รับการพัฒนาจิตพิสัยที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม
การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง การมีจิตบริการและสาธารณะ

6. ผู้รับการฝึกอบรมจะได้รับการฝึกฝนให้ทำงานเป็นทีม

7. ผู้รับการฝึกอบรมจะได้รับการฝึกฝนทักษะการนำเสนอข้อมูล
วัฒนธรรม การท่องเที่ยวท้องถิ่นเป็นต้น

4) สังเขปรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรในการเขียนสังเขปรายวิชา (Course Description) ผู้วิจัยใช้หลักการการเขียนสังเขปรายวิชาดังนี้

1. แสดงประเด็นหลัก ๆ ถึงสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถทำได้ในรายวิชา
นั้น ๆ โดยคำนึงถึงภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการเป็นสำคัญ

2. สะท้อนถึงความต้องการด้านหลักการ เทคนิค วิธีการการช่วยเหลือนัก
ท่องเที่ยว

3. สะท้อนความต้องการด้านศีลธรรม จรรยาบรรณ หน้าที่ของตนเอง
ในการเป็นอาสาสมัครนักท่องเที่ยว

4. ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาในระดับสูง เช่น การแก้ปัญหา
การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์

5. การนำผลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นซึ่งเป็นความต้องการที่แท้จริง
ของนักท่องเที่ยว ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนามาผนวกเข้ากับแนวทางการพัฒนา
หลักสูตรฝึกอบรม มาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา ดังปรากฏต่อไปนี้

5) รายวิชา

1. อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (Tourist Volunteer)

2. หลักการท่องเที่ยว (Principles of Tourism)

3. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น (The Principle of First Aid)

4. กฎหมายท่องเที่ยว (Tourism Law)

5. จิตสำนึกรักบ้านเกิด (Consciousness Enhancement in Hometown)

6. จิตบริการสำหรับอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (Service- Mind for Volunteer)
7. การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ (Persuasive Communication)
8. การสร้างเสริมบุคลิกภาพเพื่องานอาสา (Personal Development for voluntary Jobs)
9. การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ (Effective Team - Working Technique)
10. ความรู้ถิ่นฐานตนเอง (Local Knowledge)
11. ภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าบ้าน 1 (English for Host 1)
12. ภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าบ้าน 2 (English for Host 2)
13. ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร (Foreign Language in Communication)

6) แนวทางการจัดกิจกรรมอบรม

กิจกรรมการอบรมแต่ละวิชาประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ขั้นการทดสอบองค์ความรู้ก่อนการอบรม (Pre-test) นำเข้าสู่การอบรม
2. ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน
3. ขั้นการฝึกอบรม
4. ขั้นการสรุป
5. ขั้นการทดสอบองค์ความรู้หลังการอบรม (Post-test)

7) สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม

1. เอกสารประกอบการอบรมสัมมนาในรายวิชาต่าง ๆ
2. แบบฝึกปฏิบัติ ตามรายวิชาต่าง ๆ
3. แผนการจัดทำกิจกรรม / แผนการอบรม
4. สื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการฝึกอบรมในแต่ละรายวิชา

8) แนวทางการวัดและประเมินผลการอบรม

การวัดผลและประเมินผลการอบรมอาสาสมัครนักท่องเที่ยวนั้น แบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. การประเมินจากความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อ วิทยาการวิธีการฝึกอบรม เนื้อหา สถานที่ ระยะเวลา วัสดุ อุปกรณ์การฝึกอบรม
2. การประเมินจากการทดสอบองค์ความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมในแต่ละรายวิชา
3. การประเมินจากระยะเวลาที่เข้าร่วมการอบรมต้องไม่น้อยกว่า 80 % ของการอบรม

9) เกณฑ์การผ่านการฝึกอบรม

เกณฑ์การผ่านการอบรมนั้นประกอบไปด้วย

70%

1. ผลการทดสอบองค์ความรู้หลังจากการเรียนรู้ (ทุกรายวิชารวมกัน) ไม่น้อยกว่า
2. ระยะเวลาของการอบรมสัมมนาไม่น้อยกว่า 80 % ของการอบรม

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมฝึกอบรมเยาวชนคนเก่งอาสาสมัครช่วยเหลือ
นักท่องเที่ยวเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จ.กาฬสินธุ์ กลุ่มผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของ
หลักสูตรโดยกระบวนการ IOC จากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1. นักพัฒนาหลักสูตร	1 ท่าน
2. นักวิชาการด้านการสื่อสาร	1 ท่าน
3. นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวและโรงแรม	1 ท่าน
4. นักวิชาการด้านภาษาต่างประเทศ	1 ท่าน
5. เจ้าของกิจการบริษัทนำเที่ยว	1 ท่าน

โดยมีหลักการประเมินดังนี้คือ

1. ชื่อหลักสูตร
2. หลักการหลักสูตร
3. จุดมุ่งหมายหลักสูตร
4. โครงสร้างหลักสูตร
 - 4.1 กรอบโครงสร้างหลักสูตร
 - 4.2 รายละเอียดวิชา
5. แนวทางการจัดกิจกรรมอบรม
6. สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม
7. แนวทางการวัดและประเมินผลการอบรม
8. เกณฑ์การผ่านการฝึกอบรม

ซึ่งผลการประเมินปรากฏดังนี้

ผลการประเมินหลักสูตร

1. ชื่อหลักสูตร
2. หลักการหลักสูตร
3. จุดมุ่งหมายหลักสูตร
4. โครงสร้างหลักสูตร
5. แนวทางการจัดกิจกรรมอบรม
6. สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม
7. แนวทางการวัดและประเมินผลการอบรม
8. เกณฑ์การผ่านการฝึกอบรม

นอกจากนี้แล้วผู้เชี่ยวชาญยังได้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้คือ

1. ความเหมาะสมของหลักสูตร

หลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบันที่เน้นการให้ชุมชนหรือหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถทางการให้การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวด้วยเหตุที่ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบและมีย่านนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างมากมาดั่งนั้นการพัฒนาเยาวชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ให้เป็นอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งดีที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและซาบซึ้งใจในขณะที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวสามารถนำไปขยายผลกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ หรือตามชุมชนอื่น ๆ ได้

2. รายวิชาต่าง ๆ

สำหรับรายวิชาต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นนั้นผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความเห็นว่ามีลักษณะของรายวิชาที่เน้นการฝึกปฏิบัติการซึ่งจะทำให้ผู้อบรมได้ลงมือฝึกปฏิบัติการจริงตามสถานที่จริงที่จะทำให้เกิดองค์ความรู้มากกว่าการเรียนภายในชั้นเรียนตลอดจนมีรายวิชาต่าง ๆ ที่ทันสมัยและสามารถนำไปใช้พัฒนาได้ดี เช่น การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ การสร้างเสริมบุคลิกภาพเพื่องานอาสา การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น และในขณะเดียวกันมีรายวิชาที่สร้างเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรักในถิ่นฐานตนเองซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาเกี่ยวกับเยาวชนในระยะยาวได้ดี เช่น จิตสำนึกรักบ้านเกิด ความรู้ถิ่นฐานตนเอง

3. แนวทางการจัดการอบรม

แนวทางการจัดการอบรมนั้นผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นว่า มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน โดยเริ่มตั้งแต่ ขั้นตอนการทดสอบองค์ความรู้ก่อนการอบรม (Pre-test) นำเข้าสู่การอบรม ขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนการฝึกอบรม ขั้นตอนการสรุป ขั้นตอนการทดสอบองค์ความรู้หลังการอบรม (Post-test)

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม : เยาวชนคนเก่งอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ แนวทางการจัดอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ แนวทางการจัดอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน โดยด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเป็น อันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ด้านแนวทาง การจัดการอบรม โดยเฉพาะด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ในกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า อาสาสมัครควรมีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยกำลังจะเปิดประตูสู่อาเซียนดังนั้น การเดินทางเพื่อการติดต่อค้าขาย การทำงานและการท่องเที่ยวจึงเป็นไปด้วยความสะดวกง่ายดาย ดังนั้นการที่ผู้ใดได้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศจะเป็นผู้ที่ได้โอกาสมากกว่าผู้อื่น ประกอบกับการที่เยาวชนคนเก่งอาสาสมัคร

ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวนั้นได้พบกับนักท่องเที่ยวโดยตรง ความรู้ความสามารถและทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และในขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนั้นควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและและการช่วยกันอนุรักษ์ เช่น ไม้ทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล และควรเน้นให้อาสาสมัครรู้คุณค่าของสินค้าชุมชน เช่น OTOP, อาหาร, สินค้า เป็นต้น เพื่อการแนะนำนักท่องเที่ยวที่ถูกต้อง และ 3 ส่วนควรมีรายวิชาการสื่อสารการโน้มน้าวใจเพื่อให้การช่วยเหลือ เช่น นักท่องเที่ยวอาจคิดฆ่าตัวตาย ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสามารถอภิปรายได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรม : อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว นั้น ควรเป็นหลักสูตรที่ผสมผสานระหว่าง องค์ความรู้ทางด้านการท่องเที่ยวภายในชุมชนเมืองกาฬสินธุ์ หลักการท่องเที่ยว หลักการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การเป็นเจ้าของที่ดี และที่สำคัญที่สุดคือความรู้ความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีริเดซ ซึนประภาณุสรณ์ และคณะ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนหลักสูตรท้องถิ่น “มัคคุเทศก์น้อยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์”

2. ความจำเป็นด้านแนวทางการจัดอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย

4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า โดยควรมีการฝึกปฏิบัติการในสถานที่จริงทั้งแหล่งโบราณสถานและที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ตลอดจนควรใช้วิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านมาช่วยในการอบรม เช่น การพยาบาล การแนะนำสินค้า การแนะนำสถานที่ การแนะนำข้อกฎหมาย และควรมีการจัดการอบรมที่เน้นการหนักในการฝึกปฏิบัติการพูดเพื่อให้ข้อมูลและการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และควรมีการจัดอบรมในช่วงวันเสาร์และอาทิตย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีริเดซ ซึนประภาณุสรณ์ และคณะ (2554) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาศูนย์มาตรฐานการฝึกอบรมอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3. การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ในการจัดอบรมอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้จริง เนื่องจากมีรายวิชาต่าง ๆ ที่สามารถที่จะพัฒนาให้เยาวชนในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีความสามารถพัฒนาตนเองเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่มีความรอบรู้ในองค์สาม คือ ความรู้รอบรู้ในเนื้อหาสาระของการท่องเที่ยวและชุมชนตนเองซึ่งเป็นความรู้ในเชิงพุทธิพิสัย (Knowledge) ที่ผู้อบรมสามารถนำไปถ่ายทอดและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้ ความรู้ด้านทักษะพิสัย (Skills) หรือการปฏิบัติการเพื่อการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานของเยาวชนคนเก่งอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และ จิตพิสัยหรือจิตสำนึกแห่งการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นและการยอมรับให้กับนักท่องเที่ยวที่มีต่อเมืองกาฬสินธุ์และอยากเดินทางมาท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม : เยาวชนคนเก่งอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนั้นรายวิชาต่างๆที่พัฒนาขึ้นจึงตอบสนองต่อชุมชนและบริบทของจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มองว่าการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว นั้นมีความสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับให้กับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาฬสินธุ์ว่าเป็นจังหวัดที่น่าท่องเที่ยวและมีการดูแลเอาใจใส่จากคนในชุมชนเป็นอย่างดี ผู้ที่จะนำหลักสูตรไปใช้จึงจำเป็นต้องศึกษาและทำการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน พร้อมกับ การเตรียมการเพื่อการพัฒนาเยาวชนคนเก่ง ให้มีความรู้ครบองค์สาม คือ พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)
2. การพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรในบริบทของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์แต่ทั้งนี้ รูปแบบการพัฒนาที่เกิดขึ้นนั้นก็สามารถที่จะเป็นต้นแบบในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในบริบทอื่นๆได้ โดยการประยุกต์และการนำไปบูรณาการกับบริบทหรือชุมชนของตนเองก็สามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาและฝึกอบรมเยาวชนคนเก่งอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้
3. ควรมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในรูปแบบนี้ในบริบทหรือชุมชนอื่น ๆ บ้างเนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2558 นั้นประเทศไทยจะเปิดประเทศสู่อาเซียน การไหลบ่าของประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะเป็นไปอย่างเสรี และประเทศไทยซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางของภูมิภาคนี้จึงต้องมีบทบาทหน้าที่และภารกิจมากกว่าประเทศอื่นใด การเตรียมเยาวชนให้มีความพร้อมตามชุมชน ตำบล หมู่บ้าน จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้